

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIETUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSEB INVENIT SIBI DOMUM

ETTURTUR NIDUM ALTARIA

XXXIV. ÉVF. 1934. OKTÓBER

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

A BUDAPESTI ORSZ. KÖZPONTI
OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Budapest, Üllői-út 77.

Előfizetési ára egy évre 2 P 50 f.
Jelen példány 25 f.

Megjelenik minden hó elején.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest

VIRGO IPSUM, QUEM GEND

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPRITUS CONTRIBULATUS.

FLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM

ELECTORUM CONSERVASTI

CUJUS NON SUM DIGNUS.

TARTALOM: *Öminenciájának dicsgyűlésünkkel megnyitó szavai.* — P. Hemm János S. J.-nek, a Manréza rektorának előadása a legméltóságosabb Oltáriszentség szerepéről. — *Csányi Medárd:* Azért nem ver meg az Isten. — *Központi:* Októberhavi imaszándékunk. — *Romoda Ödön dr.:* A megváltás ereklyéi. — *Király Ödöné:* Október. — *Valkony Feren. dr.:* A templomszentelés. — Oltáregyesületi élet.

A Szent István-Társulat (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.) új értékes kiadványai közül tekintettel mélyen tisztelt olvasótáborunkra első helyen említjük meg *Stadler Frieda* kitűnő könyvét: *Valaki vár engem* . . . A mai kor leányának legjobb ismerője írta, ezt a könyvet. Beléhelyezkedik a mai leány gondolatvilágába, szinte meglepi őt azzal, hogy minden titkát ismeri, nem szidja őt össze azért a milyen, hanem a khaotikus és nyugtalan világ fölé oda mosolyfveli az idealizmus szépséges szílványát, amely a fiatal leánynak mindvégig szent optimizmussal és higgadt életbölcsessel beszél: «Az élettársról», «Az ember-testvérekről», «a Mindenható Úristenről». Ezt el kell olvasnia minden intelligens katolikus leánynak.

Dr. Trikál József, volt rektor magnifikusznak, az *Új élet a régi romjain* c. könyve a másik nagy szellemi kincs, amelyet hozzáférhetővé tesz a katolikus társadalom részére a Szent István-Társulat. Trikál igazi művésze a bölcséletnek. Filozófiájának nagy értéke a praktikum. Ahogy ő korunk képét megrajzolja, amilyen plasztikusan és tiszta éleslátással az «új világról», «korunk sebeiről», «a kibontakozás utópiáiról» ír, arra alig találunk példát nemcsak itthon, de az igazán nagy terjedelmű európai irodalomban. A hamisítatlan, emberi gyarlósággal el nem homályosított tiszta életbölcselet beszél e könyv minden lapján, az útvésztek legkritikusabb síkatoráiban is biztosan mutatva az irányt, mely a keresztény bölcsélet végső céljához Istenhez vezet. Világosság, elevenség, meglepő érdekesség, lelkes erő teszik kellemessé ezt a Trikál-könyvet is.

Dr. Horváth Richárd ciszterciának *Elvek és gondolatok* c. könyve. Sok elmélkedés értékes gyümölcse és sok elmélkedésre való értékes anyag van benne: A lélek arisztokráciájáról . . . Az ideálok halála és születéséről . . . A zümmögő városról . . . Új idők harsonája szól . . . Isten földrejtett mosolya . . . Meggyőződés és idealizmus . . . Áldott légy falusi élet stb., mind olyan fejezetek, amelyekben a «Keressd az igazat, hogy visszatérj, mert elküldött valaki és visszavár» gondolata érvényesül. Sokszor költői szárnyalás és lelkesedés, máskor a témához illő komoly és súlyos megállapítások és irányítások, de mindig olyan gondolatok, melyek értéket jelentenek az öntudatosan élő ember számára.

Sik Sándornak a kiváló piarista pap-költőnek «*István király*» c. tragédiáját, mely a «Nemzeti Színház» műsorán is szerepelt, szintén kiadta a Szent István-Társulat. Színházba nem mindenki jöhet fel, akinek módjában van, a kritika nagy elismerésével fogadott ezt a tragédiát így a könyvformájában megszerezni és megismerni.

Szívesen ajánljuk az új könyveket mélyen tisztelt olvasóinknak, mert mindegyik igazi érték és arra van hivatva, hogy az annyira óhajtott szebb és új világnak kialakításában segítségünkre legyen.

Megrendelés címe: Szent István-Társulat Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Öminenciája díszgyűlésünket e szavakkal nyitotta meg:

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Nagyméltóságú Püspök Urak, Kedves Testvérek!

Amikor a 25. jubiláris Országos Katolikus Nagygyűlés a családi egység felbontása miatt aggódó szeretettel keresi Egyházunk és nemzetünk javára a természetes és természetfeletti orvosságokat, akkor itt: az Eucharisztia 1900 éves jubileumán, s az itteni Oltáregyesület 75 éves jubileumán úgy gondolom, itt megállapíthatjuk, hogy a családi egység visszaállításában természetfeletti orvosságaink között a legelső helyet az Eucharisztia foglalja el. Ha az Eucharisziát a családtagok lelkébe visszük, megvan a családi egység.

Szent Ágoston azt mondja: *«Sacramentum pietatis, signum unitatis, vinculum charitatis.»*

1. Az Eucharisztia a *jámborság szentsége*. Az igazi jámborság abban áll, hogy az ember nemcsak az Isten parancsait, hanem az Istennek mintegy az óhaját is akarja teljesíteni. Ez a szentség valóban sacramentum pietatis. Az engedelmisség szentsége, mert Krisztus Urunk az Atya iránt való engedelmisségből szállott a földre a mi üdvösségünkért és szerelte 1900 éve azt a szentséget a mi megváltásunkra.

2. *Signum unitatis: az egység jele*. Valóban, nincs nagyobb szentség, mint az az egység, mely Isten és az ember között, amikor az Eucharisztia ami szívében van. *«Azzá leszünk, amit eszünk,»* — mondja Aquinói Szent Tamás. Olyan szoros lesz az egység, hogy Isten és ember között szorosabb egység nem képzelhető. Az apostol azt mondja, hogy mindnyájan egy test vagyunk, egy test tagjai, akik egy kenyeret eszünk. Az Egyház maga egészében egy test, Krisztus Urunk misztikus teste. Ennek a misztikus testnek egységét az Eucharisztia adja meg.

3. *Vinculum charitatis: a szeretet köteléke*. Csak azok értik meg ezt, akik az Eucharisziát gyakran magukhoz veszik és érzik azt a szeretetet;

mely minden szentáldozáskor szívünkbe száll. Hiszen az isteni Üdvöztető «a szeretet lángoló tűzhelye.» Azok a családok, melyeknek minden tagja gyakran magához veszi az Eucharisziát, azok a családok egységet mutatnak kifelé, szeretet mutatnak befelé. Sokan vannak az olyan családok, melyek a súlyos bűnnel számúzték lelkükből a Krisztust. Ezekre vonatkoznak Krisztus panaszkodó szavai, melyeket Szent Brigittának mondott: «Olyan vagyok, amikor nagy bűn által eltávolít magától a bűnös, olyan vagyok, mint az országból kiűzött király, akinek helyébe gonosz latrok választatnak.»

Ha napjainkban még a keresztény katolikus családokban is hiányzik az egység, hiányzik a szeretet és így meglazulnak a családi kötelek, annak az oka éppen az, amiről Krisztus Urunk panaszodik, hogy t. i. kiűzték Őt saját országból és helyébe gonosz latrok választattak.

Ha mi vissza akarjuk vinni az egységet, a szeretetet a katolikus családokba, akkor azt mondom: vigyük vissza családunkba Krisztust, vigyük vissza családunkba az Eucharisziát és akkor visszaáll családunkban az egység, visszaáll belső szeretete. Ha Krisztust visszavisszük családunkba, visszavisszük a jámborságot; a jámborsággal a családokba száll az Isten törvényei iránt való engedelmesség, visszaszáll az igazi egység tudata és gondolata, visszaszáll a szíveket-lelkeket összekapcsoló szeretet.

Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm mai összejövetelünk minden tagját és dicsgyűlésünket megnyitom.

P. Hemm János S. J.-nek, a Manréza rektorának előadása.

Eminenciás Bíboros Hercegrímás Úr!

Nagyméltóságú Püspök Urak!

Mélyen Tisztelt Diszkozyülés!

Taine, a francia történétíró és esztetikus, laikus, sőt nem egyszer hamis szemmel nézi az Egyház intézményeit. De még így is rájött az Eucharistia szerepére az Egyház életében, amikor írja: «Le secret du dévouement catholique c'est Jesus-Christ connu, aimé et servi dans l'Eucharistie.» A katolikus önfeláldozás titka: az Oltárszentségben lakozó Jézus Krisztus ismerete, szeretete és szolgálata. Ami nagy és szép történet az Egyházban évszázadokon keresztül, annak forrása az Eucharistia. Krisztus velünk maradt nemcsak Egyházának vezetőiben, hanem saját személyében is. Ma is körüljár jól cselekedvén. Ahány új templom épül Európa külvárosában, Afrika elhagyott falucskáiban vagy Kína emberrengetegében, annyi új helyen jelenik meg a bűnösök barátja, az igazak élőképe és mind-

nyájunknak vigasztalása, erőssége. Ami lelki hódítás és előretörtetés az Egyházban, ami hősiesség és áldozatosság, annak magyarázatát végeredményben mindig az Eucharistiában kell keresnünk. Hogy első pünkösd után állandóan növekedett az «üdvözülendők száma,» belsőleg összefügg azzal, hogy a hívők «házankint végezték a kenyérszegést, s vigadozással és a szív egyszerűségével vették magukhoz az eledelt.» A pogányságból megtért új keresztények millió számra életüket, vérüket áldozták inkább Krisztusért, semhogy áldoztak volna a pogány bálványoknak, mert hittel erősítették lelküket a hősöket nevelő kenyérrrel. Azért vitték haza a Szentiséget az egyházüldözések idején, hogy, ha hitükért elfognák és börtönbe vetnék őket, még egyszer megittasuljanak Krisztus véréből és «tanquam leones, ignem spirantes, diablo terribiles» vegyék föl a gigantikus küzdelmet minden rosszak vezérével, a sáttánnal. Az Egyház diadalmaskodott ármánykodó farizeusok és vérengző császárok felett, mert hol ösztönszerűen, hol meg világosabban megérezte, hogy az Eucharistia által állandósul Krisztusnak jövődölése: «Cum exaltatus fuero, omnia traham ad meipsum.» (Ján. XII. 12.) «Ha fölemeltetem a földről, mindeneket magamhoz vonzok.» A XVI. sz. nagy hitehagyása ellen is a nagy ellenszer az Eucharistia. Az úgynevezett ellenreformáció annál jobban törtet előre, minél jobban tért hódít az Egyház ősrégi hagyománya szerinti eucharistikusabb élet. A szellemi és társadalmi forradalmak századai jól ítélték meg, honnan fenyegeti őket a legnagyobb veszedelem, amikor Jézus Szive kultuszának támadásán keresztül az Eucharistia igazibb és mélyebb tiszteletének terjedését iparkodtak lehetetlenné tenni. Az Egyház ezzel szemben a természetfölötti hitében meggingott emberiséget szorosabban az Eucharistia köré sorakoztatta. A gyakoribb áldozások, a rendszeresített szentségimádások, majd a liturgikusabb, azaz eucharistikusabb mozgalmak nem ekkor hódítanak meg mind nagyobb és szélesebb tereket? Az Egyházban manapság tapasztalható fellendülés sem független az eucharistikusabb élettől, melyet papoknál és világiaknál örvendetesen tapasztalunk. Tanító és betegápoló szerzeteseink, önfeláldozóan hódító hithirdetőink, elhagyott tanyáink vagy pogányságba visszasüllyedt külvárosaink apostolai nem véletlenül nőnek ki mintegy a földből ugyanakkor, mikor nemzetközi eucharistikus kongresszusok, a pápi eucharistikus csoportosulások, örökimádási és oltár-egyesületi megmozdulások, milliókra menő gyakori áldozások és a mise-áldozatra tóduló tömegek befogadására szükséges templom- és szükséges kápolna-építkezések korát éljük. Mindezt csak az tulajdoníthatja a véletlennek, aki az isteni gondviselés útjait számításon kívül hagyja. Az Eucharistia a gőcpont, a nagy erőforrás, a lüktető erő... A legméltóságosabb Oltáriszentség nemcsak istentiszteletünk központja és koronája, hanem erkölcsi, tökéletes életünknek is alapja. Érthető ez. Hisz míg a többi szentség

csak kegyelmet közöl, addig az Eucharistia magát a kegyelmek szerzőjét egyesíti velünk a legbensőségesebben.

Az Eucharistia a szeretet csodája. Extasim passus est, belénk szeretett Krisztus, mikor nemcsak testet öltött, hogy test legyen a mi testünkől és vér a mi vérünkől, nemcsak életét-véréát áldozta értünk a keresztfán, hanem a legméltóságosabb Oltáriszentségben a világ végéig állandósította a Megtestesülést épp úgy mint a Megváltást. Az Eucharistiában Krisztus Urunk folytatja, sőt kiterjeszti üdvözítői életét. A Megtestesülés nagy kegyelme, hogy «Emmanuel», Isten velünk, Isten a miénk, test a mi testünkől, vér a mi vérünkől. Az Eucharistiában is «Emmanuel», «Isten velünk», de nem egy helyen, Názáretben vagy Betlehemben, hanem sok ezer templomunkban, a legszegényebb tabernaculumban is... nem egyszer az életben vagy évben láthatom vagy hallhatom, hanem ahányszor betérek a templomba, fogad, tárgyal velem, vigasztal, erősít, ... sőt nemcsak jelenlétébe enged, hanem a legbensőségesebben óhajt velem egyesülni. Nem képzelhető szorosabb egyesülés, mint amely az étel és az étkező között létrejön, hisz az étel átmegy, átalakul az étkezőbe. Krisztus pedig világosan mondja: én vagyok az élő kenyér, mely a mennyből szállt alá... a kenyér, melyet én adok, az én testem a világ életéért. A szent áldozásnál átalakulási folyamat megy végbe, de nem az étel alakul itt át az étkező részévé, hanem az áldozó alakul át Krisztusba, hogy már ne az ember éljen benne tovább, hanem Krisztus éljen őbenne. A krisztusi ember hol alakul ki, ha nem az eucharistikus élet által?

Az Eucharistiában folytatódik az emberiség megváltása azáltal, hogy a keresztdózat állandósul a szentmisében. Amit Krisztus a keresztfán megérdemelt, azt a szentmisében kiosztja. A keresztfán mintegy bankba tette a nagy tőkét bűneink adósságának törlesztésére, és a szükséges kegyelmek kiutalására: a szentmisében kikapjuk a ránk eső részt. Amint a nap 24 óra alatt egész földünket mintegy bejárja, mindenütt életet keltve, termékenységet okozva, úgy a szentmise által az Eucharistiából termékenyítő melegség árad szét lelkünkre és az egész Egyházra. Ez az az áldozat, melyről Malachiás próféta által mondja az Úr «Napkeletől napnyugatig nagy az én nevem a nemzetek közt, és minden helyen áldozni fognak és tiszta áldozatot bemutatni az én nevemnek.» (Malach. I. 11.) Kenyérből, borból egyetlen mindenható szóra Krisztus teste-vére lesz... ugyan az a test és vér, mely a Kálvárián értem feláldoztatott... a «Hoc est corpus meum» a titokzatos kard, amely a keresztdózatot megújítja, megszünteti a kenyeret-bort, helyette a színek alá rejti Krisztus testét-véréát. Amint a szívből a vér az egész testbe kiárad, úgy Krisztus misztikus testén is állandóan végig lüktet a szentmisében értünk ontott vér. A mi papjaink elsősorban áldozó, vagyis áldozatot bemutató papok, a mi

templomunknak központja a tabernaculum, a mi istentiszteletünk lényege a szentmise. Az Úr Jézus születését karácsonykor 3 szentmisével, feltámadását húsvétkor szintén elsősorban szentmisével üljük és csak másodsorban feltámadási körmenettel, mely szintén eucharistikus körmenet. Vasárnapunk lényege nem a szentbeszéd, hanem a szentmise. Szentjeink ünnepén is a szentmise a nagy ünneplés. Még Veni Sanctenkat és Te Deumunkat is, ha egyháziasan járunk el, szentmisével kapcsoljuk egybe. A szentmise a mi nagy kérésünk, a mi nagy hálaadásunk, a mi nagy engesztelésünk, a szentmise elmaradása és az Eucharistia elrejtése a mi nagy gyászunk (nagy péntek). A nagyszombati gyászból mikor ocsudik fel az Egyház? Mikor miséhez fog a pap. Ekkor félreteszi a violaszínt, felzendül a Gloria és az Alleluja. Mindez miért? Hisz Krisztus köztünk, az egyházi évben nekünk újra születik, minket oktat, velünk szenved, dicsőségében mutatja magát nekünk. Állandóan körüljár jót cselekedvén. Nincs, perc, amikor valahol a szentmisében újra föl ne áldozná magát értünk-nincs ország, a mi országainkban alig van falu, városainkban szinte mondanám alig van városrész, ahol terített asztallal és ölelő karral ne várna.

Igen, M. Taine, vous avez bien deviné: c'est le secret de tout. Jól mondtad laikus eszeddel is, az Eucharistia a titka mindennek az Egyházban. Viszont az Eucharistiában lakó Krisztus nem ismerése, szeretetének hiánya és szolgálatának elhanyagolása oka minden bajnak az Egyház történetében, éppúgy mint az egyesek életében. Ismét kérdezem, a véletlen munkája-e, hogy az utóbbi egyházüldözések tömeges defectiói összeesnek a már ritkábbá vált áldozások korszakával? A véletlen munkája-e, hogy a XVI. sz. nagy hitehagyása egybeesik az Egyházban páratlanul ritka áldozások gyakorlatával? Nem kell-e mondanunk, hogy a nagy tömegek távol állván az Eucharistiától, már csak száraz ágak voltak az Egyház fáján? S jött a nagy vihar, letépte az Eucharistia elhanyagolásából már szárazzá vált gallyakat.

Az Eucharistiában Krisztus az út, az igazság és az élet. Az élet: Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők... Aki eszi testemet és issza az én véretem, annak örök élete vagy: és én feltámasztom őt az utolsó napon. Viszont: Ha nem eszitek az Emberfia testét és nem isszátok az ő véré, nem lesz élet tibennetek. Aki eszik engem, az él énáltalam... Aki e kenyeret eszi, örökké élni fog... Az igazság: az Eucharistia megtanít bennünket Isten tökéletesebb ismeretére. Az Atyát senki más nem ismeri, mint a Fiú és akinek a Fiú ki akarja nyilatkoztatni. (Mt. XI. 27.) Az Eucharistiában nyilvánítja a Fiú az Atya hatalmát, amikor a pap szavára átváltoztatja a kenyeret Krisztus testévé. Csodálatos volt ez a hatalom már az utolsó vacsorán, még csodálatosabb, hogy emberrel ilyen hatalmat közöljön az Atya. Kemény beszéd ez, mondták Kafarnaumban. Kemény, de világos,

teszik hozzá a szentatyák. Nem értjük, hogyan lehetséges ez, de nagyon is értjük, mit jelent az Úr Jézus állítása. Amint a zsidók sem értették félre, nem is érthették átvitt értelemben, hisz olyan abszurd tanítást nem tételezhetek fel az Úrról, mintha nem lenne örök életünk, ha csak nem rágalmazzuk, nem bántalmazzuk az Emberfiát. Világos az Úr tanítása, mert ha csupán egyszerű jelt akart volna hagyni, azt mondta volna: *ez a jel*. Ha testét és a kenyeret együtt akarta volna, azt mondta volna: *itt a testem*. De nem azt mondja, hanem: *«Ez az én testem...»* hogyan lehetséges ez? Aki a vizet átváltoztathatta borrá, aki 5 kenyérral 5000 embert táplálhatott úgy hogy 12 kosárral maradt kenyér, az előtt van-e lehetetlen? Ha valahol, úgy az Eucharistiában kell mondanom: hiszek az isteni mindenhatóságban.

Az isteni bölcseséget is kinyilvánítja az Eucharistia. *Deliciae meae esse cum filiis hominum* (Prov. VIII. 31.): gyönyörűségem az emberek fiaival lenni. Lehetne bölcsebben az Ige e vágyát teljesíteni, anélkül, hogy színről-színre lássuk őt, aki odafönt örök Boldogságunk lesz? Már most bírhatjuk, de nem *facie ad faciem*, sed *sub velamine, quasi in speculo*. Vele egyesülhetünk de nem a megdicsőültek módjára, eltakarja még a kenyér külső színe. A kegyelem által az isteni természet részesei, Isten gyermekéi lettünk. De akkor nekünk isteni eledel jár ki! Lehetett az isteni eledelről bölcsebben gondoskodni, mint ahogy az az Eucharistiában történt? Nyugtalan szívünk, míg az Isten bírásában meg nem nyugszik. Megvalósítható szívünk vágya idelent jobban, mint a szentáldozásban?

Isten jóságát emberibb és érzékelhetőbb módon lehet-e elénk tárni, mint ahogy az Eucharistiában megnyilvánul? Mivel szerette övét, mindvégig, sőt határ nélkül szerette őket. Jó az anya, azért anyatejével táplálja gyermekét, jó az atya, azért arca verejtékével keresi számára a mindennapi kenyeret; atyánál, anyánál jobb hozzám Krisztusom, mikor nem arca verejtékével bizonyítja hozzám való szeretetét, hanem saját testét-vérét, istenségét, emberségét kínálja lelkem fenntartására, hogy legyen élttem bőségebb élttem. E célból milyen isteni a leereszkedése! *In cruce latebat sola Deitas, at hic latet et humanitas*. A kereszten csak Istenségét rejti el, itt még emberségét is eltakarja a kenyér színe, csak hogy ne féljek föle, hanem szeressem Őt, a Jóságot, az Irgalmat és a legcsodálatosabb leereszkedést. Földi életében beszélt-e az Úr valaha olyan meghatóan az isteni Hatalomról, Jóságról és Izgalomról, mint ahogyan állandóan teszi az Eucharistiában.

Nemcsak az Istenismeretnek legcsodálatosabb iskolája az Eucharistia, hanem egyszersmind az erényesség tanítómestere. Én vagyok *az út*. Itt csak a hit segít, az ész hamar eljut ahhoz a határhoz, amelyet át nem léphet. De ha egyszer megvan a hit, meglesz a remény is, hisz az Eucharistia nagy ígérete: aki eszi, élni fog... örökké él... énbennem marad és én

öbenne... Az Eucharistia a szeretet szentsége, a szeretet, az egység iskolája. «Egy test vagyunk mindnyájan, kik egy kenyérben részesülünk.» (Cor. I. X. 17.) Messzé vezetne, ha sorban vennők az erényeket, melyekre az Eucharistiában tanít az Úr. Elég lesz szent Ágostonnal mondanunk: «Cibus sum grandium: cresce manducans me...» Itt tanulhatunk alázatosságot, készséget az Atya akaratának teljesítésében, igénytelenséget, hosszútűrést önzetlenséget, önfeláldozó szeretetet. Lehetett volna Krisztusom kisebbé, mint az Eucharistiában? áldozhatott volna értem többet? Egye süllhetett volna velem bensőségesebben? Adhatna másképp szebb példát a szüntelen és soha meg nem fogyatkozó imádságra? Mire van szükségem, amire az Eucharistiában isteni példát nem vehetnénk.

Az Eucharistia tehát a nagy kincsünk, lelki előrehaladásunk erőforrása, minden katolikus hősiesség titka. Az üldözés elveheti az aranyat és ezüstöt, melyét az Istenfiának tiszteletére szentel az Egyház, de elveheti-e egyúttal az Eucharistia gazdagságát? Dehogyan: kis kenyér, kevés bor elég a legfölségesebb áldozatra és a hívek lakomájára. Ime az Egyház valódi és elidegeníthetetlen gazdagsága... a szentség imádságánál nem szabad takarékoskodni sem arannyal, sem drágakövekkel, de azért ne feledjük, hogy e szentség valódi gazdagsága szerényen, láthatatlanul rejtve van az egyszerű

külső színek alatt. És ez a vigasztaló, mert megszerezheti e kincset nemcsak gazdag, hanem szegény is, nemcsak állásban levő, hanem munkanélküli is, nemcsak felnőtt, hanem gyermek is. Családvédelmi és országmentő munkánkban a nagy erőforrás, a titkos rugó az Eucharistia legyen, másképp homokra építenénk. Jubilál nagygyűlésünk. Örömmel hasonlítjuk össze a mai állapotokat az első nagygyűlés állapotaival. Mennyivel több öntudat, mennyivel lelkesebb önfeláldozás, mennyivel tömegesebb megmozdulás! El nem tagadható haladásunk főmagyarázata: azóta mennyivel több a templomunk, a kápolna Budapesten, tanyáinkon — mennyivel többen járnak misére és áldoznak... Eucharistikusabbak lettünk, azért érezhetőbb, hogy Isten velünk, «Emmanuel». Igen «Emmanuel» — az eucha-

A világ világossága!

ristikus Krisztust vigyük katolikus családainkba és lesznek példás, önzetlen szülők, engedelmes és tiszta fiaink és leányaink, aranyos és angyali gyermekeink. *Úgy legyen.*

AZÉRT NEM VER MEG IŠTEN.

Hogy számtól elvettem, ami az enyém,
tele falatomból hadd éljen a szegény.
Legyen része benne s ne hulljon a könnye,
— az a lájzó könnye — hiába a földre.

Nem ver meg, jól tudom érette az Isten,
hogy igazat mondtam, bárkinek szemébe,
s a végén mégis csak én jutottam oda,
éles pelengére.

Nem ver meg az Isten,
hogy mások vétkéért korbácslításokra
— nekik, hogy ne lájjon —
oda tartám testem.

De megverne Isten, tudom, úgy keményen,
ha kődobásokért, melyek reám hullnak,
vissza nem dobnék én
szelíden ... kenyérrel!

Csányi Medárd.

Októberhavi imaszándékunk:

A legméltóságosabb Oltáriszentség szerepe a családokban.

A nagygyűlést hirdető plakátokon ott volt az Úr Jézus képe a család mögött. Hiszen megrajzolni nem is lehetett volna szebben és kifejezőbben. Mi mégis inkább azt a képet óhajtjuk, amelyiken az Úr Jézus minden családtag szívének a trónján ül: Jézus a családtagokban és így az egész családban. Az Úr Jézus a legméltóságosabb Oltáriszentségben adja önmagát és a lélek szeretete ülteti Őt az emberi szív trónjára. Az intronizált (trónraemelt) Krisztusban, isteni végtelensége miatt egyesülhet sok millió lélek, tehát még inkább a katolikus család. Egy irányítás: «Én vagyok az út», a Krisztus példája közös inspiráció az Úr Jézus szelleméből. Milyen boldogok is azok a katolikus családok, melyeknek minden tagja egészen a szentségi Úr Jézus uralma alatt él! Mennyi szeretet, béke, öröm, áldozat, erény — egyszóval a boldogság összetevői — teremnek az Eucharisztia fényzőnében. S ez az eucharisztikus katolikus család nem utópia. Hála Istennek, szaporodnak az Úr Jézust naponta a szívükbe fogadó egész családok. Csak imádkozzunk azért, hogy minél többen, minél méltóbban, minél tökéletesebben az Úr Jézus uralma alatt valósuljon meg a katolikus család újjászülése.

Kedves Oltáregyleti tag, imaórádon tárd ki lelkedet a Oltáriszentség előtt és könyörögj ezért a katolikus családokbani eucharisztikus jövőért. Működj közre magad a kegyelemmel; szentáldozásaidban mindennap állítsd tökéletesen helyre lelkedben az Úr Jézus uralmát és légy oly töké-

letesen hű a kegyelemhez, hogy miattad — a benned talált vigasztalás megsokszorozásának vágyától is ösztönözve — szívesen foglalja el az Úr Jézus — előre küldött kegyelmeivel — mindig több és több katolikus család összes tagjainak szívében a trónját.

* * *

Az Országos Központi Oltáregyesület 75 éves jubileuma alkalmából — már most jelezzük — nov. 3-án d. u. nyitja meg Öminenciája a jubiláris kiállításunkat; ugyanaznap lesz az ünnepélyes Veni Sante ahhoz a háromnapos ájtatossághoz, melyet nov. 4—5—6-án tartunk és amelynek szónokai és celebránsai a nagyméltóságú és főtisztelendő magyar püspöki kar tagjai lesznek. (Bővebbet erről a napilapok fognak hozni.)

* * *

Az Oltáregyesület tagjai októberben a következő napokon nyerhetnek teljes búcsút: okt. 4-én kettőt (Asszisi Szent Ferenc napja, első csütörtök), okt. 5-én (első péntek), okt. 15-én (Szent Terézia napja), a havi imádási óra napján egy tetszés szerint választott napon és a havi közös ájtatosság (Központban II. vasárnap reggel 8 órakor elmélkedés, szentmise közös szentáldozással, d. u. 1/6 órakor oltáregyleti szentbeszéd és ünnepélyes áldás) napján mindazon tagok, akik a közös szentáldozásos szentmisén és oltáregyleti szentbeszédén résztvesznek.

A megváltás ereklyéi.

1900 éves évfordulóját ünnepelte a keresztény világ a megváltás nagy művének, annak, hogy Isten egyszülött Fiát küldötte a földre, hogy kereszthalála által megváltsa az emberiséget. Már az első századok keresztényei is kiváló tiszteletet tanúsítottak azon eszközökkel és emléktárgyakkal szemben, amelyek Jézus kínszenvedésének és halálának tanúi voltak és amelyek a Megváltó földi életéhez közel állottak. Az egyház is helyeselte a híveknek az ereklyék iránt tanúsított tiszteletét és sok kegyelemben részesítette a zarándokokat, akik a szent ereklyéket felkeresték és ott imádkoztak. Az imádság által megtisztul a szív, feléled a remény és felángol a szeretet. Azért mondja Damaszkuszi szent János: «Az ereklyék üdvösségünk forrásai, melyek által Istentől sok jótétemény árad ránk.» Akik pedig az ereklyék tiszteletét oktalanságnak tartják, azokra ráillenek Szent Pál apostol szavai: «A kereszt igéje az elkárhozóknak balgaság, azoknak pedig, akik üdvözülnek, vagyis nekünk, isteni erő. (I. Kor. 1, 18.)

Az ereklyék valódisága történeti tény és nem hitcikkely (dogma). Az egyház a valódi ereklyéket tiszteletre méltóknak mondja; de hogy melyik valódi és melyik nem, arról csalatkozhatatlan tanítói tekintélyével nem mond ítéletet. Amely ereklyék valódiságát történeti tény nem igazolja, azoknál bizonyossággal szolgál a hagyomány. A hagyomány bizonyító erejét pedig ritkán sikerül üres, semmitmondó kifogásokkal meggyöngíteni.

Itália az ó- és középkor századaiban összekötő kapocs volt nyugat és kelet között, mintegy nagy kikötője lett a keletről nyugatra irányuló keresztény népvándorlásnak. A szentföld és a keleti egyház területe sok véres üldözésnek és háborúnak volt a színhelye. A háborúk idején a keresztények elmenekültek lakóhelyükről és Itáliában kerestek menedéket, magukkal hozván az ott őrzött ereklyéket is, nehogy ezek a hitetlenek kezébe kerüljen, megsemmisüljenek. Ezért elfogadható, hogy az ereklyéknek nagyrésze tényleg valódi, mert a legrégebb idők óta tiszteletben tartották azokat és megőrzésükre díszes templomokat építettek és drága ereklyetartókat készítettek. Az elmúlt szent év alatt a zarándokok százezrei keresték fel az örök várost, a keresztény világ fővárosát és felkeresték a megváltás ereklyéit, melyek nagy számban vannak összegyűjtve Rómában és Olaszország több városában.

Most lélekben végigvezetem a kedves olvasót azon szent helyeken, ahol a megváltás ereklyéit a kegyelet 19 évszázadon át megőrizte a késő utókor számára.

Róma.

A jeruzsálemi Szent Keresztről nevezett bazilika.

A jeruzsálemi Szent Keresztről nevezett bazilika azon épületekhez tartozik, mely az ókori keresztény császárváros idejébe vezet vissza eredetét. A templom több restauráláson ment át s ezért az eredeti építkezési stílusnak ma már alig láthatók nyomai. A templom mellett állott egykor Konstantin császár anyjának, Szent Ilonának palotája, ezt igazolják az itt talált feliratok. A bazilikában már a középkor kezdete óta több kiváló ereklyét őriztek, amelyek közül legnevezetesebb a szent kereszt ereklyéje. A középkorban szokás volt, hogy a pápa a papsággal és a néppel minden év nagypéntekjén körmenetben a templomba jött és ájtatosságot tartott a szent kereszt ereklyéje előtt. Ez a szokás később az avignoni fogság idejében megszűnt. Az eredeti bazilikát Nagy Konstantin császár építtette és a szent keresztfának egy darabját arannyal és drágakövekkel díszített szekrénykében itt elhelyeztette. A legrégebb följegyzések egybehangzóan igazolják, hogy Szent Ilona a 325. évben Jeruzsálemben megtalálta Jézus keresztjét. A feltalálás helyén hatalmas templom épült és a szent kereszt egy darabja ott lett elhelyezve, míg egy másik darab Rómába került. Sokáig egy földalatti oratóriumban őrizték a szent ereklyét és az alapzat, ahol az oratórium áll, a Golgota hegyének földjéből lett összehordva. Ez a földalatti helyiség később a Szent Ilona kápolnája nevet kapta. Jézus keresztjének szilánkjait a világ sok templomában őrzik, de a ma meglévő szilánkok és maradványok összevéve alig teszik ki az egész kereszt egyhatod részét.

A XV. században végzett átalakítási munkálatok alkalmával a templom boltívezetének lebontásakor Jézus keresztjének táblácskáját is megtalálták. A tábla cédrusfából készült és rajta bemélyített betűkkel jobbról-balra írva latin, görög és héber nyelven olvashatók a szavak: Názáreti Jézus a zsidók Királya.

Szent Ilona a szöveget is megtalálta, melyekkel Jézus testét a keresztre szegezték. A régi hagyomány azt tartja, hogy az egyik szöveget N. Konstantin császár koronájába illesztették. Jézus keresztrefeszítésénél négy szöveget alkalmaztak, ezt igazolják a legrégebb képek is. A négy szög közül egyet itt őriznek, a többiek sorsa ismeretlen.

Jézus töviskoronáját eleinte Konstantinápolyban őrizték. Később, a XIII. században zálog gyanánt a Velencei Köztársaság birtokába került a töviskorona és itt volt mindaddig, míg Szent Lajos francia király azt ki nem váltotta és palotájának házikápolnájában el nem helyezte. Ma a töviskoronának egyes részeit a párizsi Notre Dame székesegyházban őrzik, többi darabjai más templomokban vannak.

A Szent Kereszt-templomban két tövist őriznek a töviskoronából. Itt van továbbá az ostorozási oszlop, melyhez Jézust Pilátus házában hozzákötötték. Végül Szent Tamás apostol ujjának maradványa, mellyel a feláramlott Üdvözítő oldalsó megérintette.

Romoda Ödön dr.

(Folytatása következik.)

OKTÓBER

NEKÜNK katolikusoknak külön naptárunk van. Mi nemcsak az egyházi év hármasszoros ünnepkörében élünk, de nálunk minden hónapnak, sőt minden napnak megvan a jelentősége, amelyhez hozzáfűzhetjük gondolatainkat, imáinkat, elmélkedéseinket. Május hónapban mi nemcsak a föld megújulásának örülünk, hanem boldoggá tesz az is, hogy a természet ezer és millió virágát letehetjük a Mária-oltárokra, szeretjük azt hinni, hogy csakis azért van májusnak annyi virága, hogy két kézzel szórhassuk a legszebb Szűzvirág lábaihoz. Június a rózsanyílás hónapja nekünk a legszentebb Szív tűzpiros rózsáit adja. Július és augusztusban, amikor országoszerre peng a kasza, dohognak a cséplőgépek, amikor az újságok termésről, búzákról, exportról harsognak, akkor mi katolikusok egy szál kalászt veszünk a kezünkbe és odaálmodjuk a Tabernákulumok aranyos ajtajára emlékeztetőül, hogy onnan fakad és onnan táplálkozik az élet. És így tovább. Nincs az a hónap, nincs az a nap, amely ne tudna valamit mondani a hívő ember számára.

Hát vajjon október, a hervadó könnyes hónap miért oly kedves ne-

Legyen mindig ünnep e templomban. Szálljon az erények tömjénillata fel az ég felé. Lobogjon a szeretet cselekedeteinek égő gyertyája. Bezárom ablakom, hogy a világ vihara el ne oltsa lángjukat. Öröködm ajtómnál, hogy a zaj, lárma, idegen, állat vagy a gonosz be ne térhessen pihenőt, szállást keresve hozzám. Jöjjenek a mécsesstartó okos szűzek! Az okosság, igazságosság, mértékletesség, lelki erősség oszlopai emeljék fel az isteni hódolat arany kupoláit. Legyen meg benne a szépség és a fönség. A szószéken szóljon hozzám a tanulékonytság által Isten szava. A gyóntatószék — helyes önismeret, lelkiismeretvizsgálat is helyet kapjon benne. Az orgonán pedig játszószék szívem az érzelmek, a harmóniának színes skáláin s mindig érdekes, szép, örvendetes vagy lélekbemarkoló legyen az imádságom és vezeklésem. Legyek ismerőse és barátja a szenteknek, kiknek képeit lelkem templomában őrzöm és tisztetem. Járjon az óra is pontosan, éberem, mely az elmúlásra, az idő jó fölhasználására int. Szóljon a harang is — ez az én példás, jó magaviseletem, mely vonz, hív Krisztus útjára másokat is.

És Szüzanyám vigyáz majd arra, hogy tiszteletben tartsam a templomot, magára ne hagyjam gondatlanul. A kereszt meg ragyogjon. Legyek büszke a keresztire, melyet a szent kereszttségben kaptam, hordozom becsülettel. S ha ez majd azt jelenti, hogy Jézusért szenvedni kell, szenvedek Jézussal. Az élet nehézsége, nélkülözés, mellőzés, megalázás, üldözés, igazaságtalanság? Azt is elviselem Érte! Harcosa akarok lenni Isten templomának, mely bennem él s másokban is ragyog, hogy valóban Isten országa legyen a lelkek világa. Krisztus uralkodjék rajta, Ő, a vezér vezessen az élet küzdelmében, de Ő vezesse lelkünket a biztos győzelemre is, föl Istenhez — az örökkévalóságba.

Dr. Valkony Ferenc.

.....

«A közmondás szerint az, aki énekel, kétszeresen imádkozik. Az ilyen ima pedig rendkívül nagy hatással van a Mindenhatóra.

* * *

Az ének voltaképpen anyagtalan valamí: rezgés, az emberi léleknek a Szentlélektől telített hangja.

* * *

Az ének a legtökéletesebb, legtiszteletteljesebb, a legdicsőítőbb hódolat kifejezése Isten iránt. Minden más kifejezés hiányos. Egyedül a dicsőítő ének által nyújtja az ember Istennek mindazt, amivel bír, mindazt, amivel tartozik s Don Guéranger-vel megállapíthatjuk, hogy szomorú a keresztény ajkak ama némasága, amelynek nincs szüksége énekre, melybe imáját foglalná és annak eme magasztos, művészi alakját adná.»

OLTÁREGYESÜLETI ÉLET.

Jubileumunk. Az Oltáregyesület életében minden a nov. 6-iki, 75-ik éves jubileumunk előkészítése érdekében történik. Az Örökimádás júl. —aug.—szept. száma helyett kiadott *Emlékfüzet* már megjelent és ötezer példányával iparkodtunk minél szélesebb rétegek előtt ismertté tenni az oltáregyesületi gondolatot. Az emlékfüzet — hála a jóságos Istennek — igen kedvező fogadtatásra talált s talán szép gyümölcsei lesznek az eucharisztikus élet fáján.

*

Szept. 24-iki eucharisztikus díszgyűlésünk ugyanazt a célt szolgálta: mintegy felkiáltójel volt a nagy jubileum ünnepeire, mely felhívta a katolikus társadalom figyelmét az Oltáregyesület nemes hivatására. Öminenciája volt kegyes díszgyűlésünkön elnökölni. Az Eucharisztia a katolikus családok újjáéledésének legfőbb forrásául jelölte meg. Utána *P. Hemm János*, a Mánzera nagytudású rektora tartott gyönyörű előadást a legméltóságosabb Oltáriszentség szerepéről, melyet teljes egészében hoz lapunk mostani száma. *Kriston Endre* felszentelt püspök az egrí egyházmegyei oltáregyesületek igazgatója, páratlanul ügyes érveléssel bizonyította a legfőbb Oltáriszentségben az Úr Jézus valóságos jelenlétét. (Lapunk novemberi száma fogja hozni.) Díszgyűlésünkön igen nagy számmal vett részt a tisztelendő papság, melynek soraiban ott láttuk gróf *Zichy Gyula* kalocsai érseket, *dr. Hász István* tábori püspököt *Grösz József* győri segédpüspököt. Az Actio Catholica képviselőjében *Zichy*

János gróf, v. b. t. t., az Actio Catholica országos világi elnöke jelent meg és nagyon sok hívő foglalt el minden helyet a templomban.

*

Központunkban az egész nyáron is folyt a munka. Máskor szünet van a nyári hónapokban, az idén azonban bejártak a buzgó hölgyek és kitartással varrtak, horgoltak, hímeztek, hogy minden elkészüljön a jubileumi kiállításig.

*

Az áldozatkészség újabb adományokban is megnyilvánult. A már közölteken kívül újabban egy özvegy egy monstranciára 150 P-t adományozott. A felirata lesz: «Szent-ségi Jézus, engedd, hogy egy kicsi részem legyen mindazon imákban, melyeket Előtted mondanak el. Az Oltáregyesület 75. éves jubileumára 1934 nov. 6-án. *S. G.-né*. Mindent Érted, Jézusom.» *Eszterházy Ilona grófnő* 300 P-t adományozott három kehelyre. *Keil Jánosné* úrnő 100 P-t egy «szükségszerinti» szent edényre. A jóságos Jézus fizessen meg kegyes jötevőinknek.

*

A jubileumot nov. 3., 4., 5., 6-án fogjuk megünnepelni. Programját az Örökimádás novemberi száma fogja hozni, amelyet — éppen ezért — már nov. 1-je előtt postára fogunk tenni.

*

A buenos-airesi eucharisztikus világkongresszuson oltáregyesületünk tagjai közül *Eszterházy Helén* grófnő vesz részt. A tőle nyerendő információinkat az Örökimádás decemberi számában fogjuk közölni m. t. olvasóinkkal.

Felelős szerkesztő: **dr. Mátrai Gyula.** — Felelős kiadó: **dr. Mészáros János.**

Stephaneum nyomda r. t. Budapest. — A nyomdáért felelős: ifj. Kohl Ferenc.